

© Oscar en Jolanda Balin

IVN Alphen aan den Rijn Jaarverslag 2025

Versie ALV

17 april 2026

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	4
2	Natuurbescherming en -beheer	4
2.1	Milieu en Planologie	4
2.1.1	Beheer	4
2.1.2	Planologie	4
2.2	Landgoed Oudshoorn	5
2.3	Pampuseiland Alphen aan den Rijn	5
2.4	Vrijwillig Landschapsbeheer	6
2.5	Werkzaamheden Vrienden van het Heempad	6
2.6	Monitoringen	7
2.6.1	Vogelwerkgroep	7
2.6.2	Vlinderwerkgroep	8
3	Natuureducatie en -beleving	8
3.1	Activiteiten	8
3.1.1	Lezingen/cursussen	8
3.1.2	Excursies	9
3.2	Jeugdactiviteiten	10
3.2.1	Vlinders (4-8 jaar)	10
3.2.2	Fladderaars (8-12 jaar)	10
3.2.3	NatureXplorers (12-18 jaar)	11
3.2.4	BSO De PaddenPoel en de tuin van de IVN-jeugd	12
3.2.5	Pampuseiland Alphen aan den Rijn	12
3.2.6	Overige jeugdactiviteiten	13
3.3	Natuurkiekers	14
4	Communicatie	14
4.1	Organisatie	15
4.2	PR	15

4.3	Sociale media	16
4.4	Activiteitenmail IVN Alphen aan den Rijn	16
4.5	Website	17
4.6	Bont Allerlei	17
5	Samenwerking	18
5.1	Bezoekerscentrum De Veenweiden	18
5.1.1	Team Ontvangst	18
5.2	Samenwerking Bibliotheek	19
6	Organisatie	20
6.1	Bestuur	20
6.2	Organisatie werkgroepen	20
6.3	Vrijwilligers	20
6.3.1	Werving vrijwilligers	20
6.3.2	Verklaring omtrent Gedrag (VOG)	21
6.4	Ledenbestand en -werving	21
6.5	Het Jubileumjaar	22

IVN ruimt met vrijwilligers 173 kilo zwerfafval op in centrum Alphen aan den Rijn

1 Voorwoord

IVN Alphen aan den Rijn heeft als twee belangrijkste doelen:

- Natuurbescherming en -beheer
- Natuureducatie en -beleving

In H2 en H3 lees je welke activiteiten IVN Alphen aan den Rijn heeft ontplooid om hier een bijdrage aan te leveren. In H4 lees je welke communicatie-activiteiten IVN Alphen aan den Rijn heeft ontplooid om de activiteiten onder de aandacht te brengen van inwoners van Alphen aan den Rijn. In H5 staan de partijen met wie IVN Alphen aan den Rijn heeft samengewerkt om onze doelen te realiseren en in H6 staan de belangrijkste (aandachts-)punten voor de organisatie.

In 2025 heeft IVN Alphen aan den Rijn haar 50-jarig bestaan gevierd. Gedurende het gehele jaar is er een groot aantal activiteiten georganiseerd door de jubileumcommissie in samenwerking met alle werkgroepen van de afdeling. De jubileumcommissie heeft in de ALV van december 2025 financiële verantwoording gegeven van haar jaarbudget. Na de laatste activiteit, de Kerst Workshops wordt het jubileumjaar officieel afgesloten en legt de commissie verantwoording af over haar budget. De commissie wordt dan ook opgeheven en zal in het voorjaar van 2026 met elkaar een afsluitende lunch organiseren.

2 Natuurbescherming en -beheer

2.1 Milieu en Planologie

2.1.1 Beheer

Vlinderidylle

De Gemeente Alphen aan den Rijn heeft de Vlinderidylle bij de Handelsweg in 2024 opgeleverd.

Park Zegersloot

In het Klankbordoverleg (Park) Zegersloot-Noord worden de herinrichtingsplannen van de gemeente voor dit gebied besproken. Dit overleg is beperkt tot tweemaal per jaar met het bestuur van VVPZ. IVN is lid van deze vereniging, maar heeft door een tekort aan bestuursleden in 2025 de ledenvergadering van de VVPZ niet kunnen bijwonen.

2.1.2 Planologie

Samen opkomen voor natuur en landschap

In 2025 hebben IVN Alphen aan den Rijn en de Vogelwerkgroep Koudekerk / Hazerswoude e.o. de krachten gebundeld om zich actief uit te spreken over de toekomst van natuur, biodiversiteit en landschap in onze regio. Met kennis uit het veld én oog voor beleid laten we zien dat betrokken vrijwilligers een belangrijke rol spelen in ruimtelijke besluitvorming. Dat bleef niet bij woorden alleen.

Zo heeft de werkgroep Planologie een reactie geschreven op aanvraag voor een omgevingsvergunning in een stiltegebied voor recreatief modelvliegen Ringdijk/Notweg. Daarnaast diende de werkgroep in 2025 drie zienswijzen in: twee bij de gemeente Alphen aan den Rijn

(over het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie en Biodiversiteit 2025–2030 en over het Ontwerp TAM-omgevingsplan en Beeldkwaliteitsplan De Centrale) en één bij de Provincie Zuid-Holland (over de herziening van het Omgevingsbeleid 2025). De kernboodschap was in alle gevallen dezelfde: duurzaamheid en natuurbehoud moeten hand in hand gaan, zowel in beleid als in concrete plannen.

Provincie Zuid-Holland: Een belangrijk aandachtspunt daarbij is de mogelijke plaatsing van windmolens in of nabij De Wilck en het Bentwoud. Dit zijn geen 'lege plekken op de kaart', maar gebieden met grote natuurwaarden. De Wilck is een essentieel weidevogelgebied, waar dagelijks grote aantallen vogels foerageren en overvliegen. Het Bentwoud ontwikkelt zich snel tot een ecologisch kerngebied met roofvogels en beschermde vleermuizen. Onze conclusie is helder: windturbines zijn hier niet te combineren met natuurbehoud.

In de zienswijze over gebiedsontwikkeling De Centrale pleiten we voor behoud en versterking van groen, zoals de ecologisch waardevolle groenstrook langs het 's Molenaarspad, onder andere broedgebied van ransuilen. We vroegen kritisch naar ecologische onderzoeken en riepen op tot een daadwerkelijk natuurinclusieve uitwerking van de plannen.

Tegelijkertijd zijn we positief over de ambities van de gemeente op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit. We hebben aangemoedigd om biodiversiteit meetbaar te maken, ecologisch beheer structureel vast te leggen en lokale natuurorganisaties blijvend te betrekken bij uitvoering en monitoring. Juist onze jarenlange veldkennis – weten waar vogels broeden, waar vleermuizen vliegen en waar verbindingen ontbreken – maakt dat we niet alleen risico's benoemen, maar ook oplossingen aandragen.

Die samenwerking krijgt steeds meer vorm. Met de gemeente Alphen aan den Rijn vindt inmiddels structureel overleg plaats, twee keer per jaar. Daarin bespreken we actuele ruimtelijke ontwikkelingen, van de Gnephoek tot Zegersloot en van het Rijnhavengebied tot De Wilck. Deze overleggen dragen bij aan wederzijds begrip en aan het vroegtijdig meenemen van natuur en biodiversiteit in de plannen. Met onze inzet draagt de Werkgroep Planologie bij aan zorgvuldige keuzes voor de toekomst. Want één ding staat vast: een gezonde leefomgeving voor mensen kan niet zonder een gezonde natuur.

Namens de Werkgroep Planologie
IVN Alphen aan den Rijn & Vogelwerkgroep Koudekerk / Hazerswoude e.o.
Wiepke Warmerdam, Auke Lever, Job Nijs, Rob Eveleens en Mireille van Duuren

2.2 Landgoed Oudshoorn

In 2025 is eindelijk het wandelpad Kroft, zo is het gaan heten, door de wethouder geopend. Het maken van een rondwandeling vanuit Alphen aan den Rijn of Ter Aar is nu gerealiseerd. Mede door initiatief van de SLA is het laatste deel van het wandelpad gereedgekomen. De SLA (Stichting Landschapsfonds Alphen) heeft middels subsidie aanleg van het deel dat als Boerenlandpad wordt omschreven kunnen realiseren. De brug en wandelpaden op het landgoed zijn aangelegd door de projectontwikkelaar VinkBouw. De bewoners en eigenaar van het landgoed hebben advies gevraagd aan IVN en de SLA over het beheer van het landgoed.

2.3 Pampuseiland Alphen aan den Rijn

Standaard wordt er zeker twaalf keer per jaar gewerkt op Natureiland Pampus, vooral door een vijftal vrijwilligers met een flink aantal kinderen uit de wijk. De hit is en blijft het snoeien en knotten van de diverse bomen.

2.4 Vrijwillig Landschapsbeheer

In 2025 zijn we ongeveer 20 keer op pad geweest met ongeveer 15 vrijwilligers gemiddeld per keer. Uitschieters waren de werkdag met de jeugd op het Spijkerboor in maart en in november de Natuurwerkdag op het Spijkerboor waar we werkten voor het Zuid-Hollands Landschap. We hebben in oktober tot en met december veel werk verzet voor het Zuid-Hollands Landschap op het Spijkerboor.

Veel onderhoud langs de sloten is door ons aangepakt. We hebben in totaal ruim 1000 uur aan vrijwilligerswerk gedaan. Er is geen sprake meer van achterstand op onze werklocaties.

Voor de Lionsclub Alphen aan den Rijn hebben we nog een werkdag georganiseerd in Boskoop waar zij noodzakelijk onderhoud gedaan hebben op een Boskoopse houtakker.

Over animo voor vrijwilligerswerk in het landschap hebben we nog steeds geen klagen. Met enige regelmaat komen er nieuwe vrijwilligers bij. De gemiddelde leeftijd blijft nog wel iets stijgen, op zich een goed teken immers vrijwilligers binden zich voor lange tijd aan onze groep. Toch zien we graag ook vrijwilligers binnenkomen tussen de 20 en de 60.

2025 was een goed jaar voor het natuurbehoud, er is veel en hard gewerkt aan het behoud van de vele hakwallen en geriefbosjes in het landschap van Alphen aan den Rijn.

2.5 Werkzaamheden Vrienden van het Heempad

Een bloemrijke korte samenvatting:

Het jaar 2025 leverde weer veel mooie momenten op. Hieronder een beeldvorming in vogelvlucht van onze natuurbelevingen. Met ons gidsenteam, Miep, Paul en Hans.

Vroege lente op z'n mooist (za. 5 april). We lieten ons verrassen, 3 aanmeldingen, 16 deelnemers. Miep vertelde het verhaal van de stinzenplanten, Paul zocht naar de mannelijke wilgenkatjes en Hans gaf een lesje: herken de jonge, nog niet bloeiende planten aan de blaadjes.

Gouden Kronen op Koningsdag (za. 26 april). Het goud was er, het publiek vierde elders Koningsfeest. Vijf deelnemers en drie gidsen genoten van lente op z'n mooist in april met vogelzang en lentebloemen. Het landkaartje vond haar route naar een nectarrijke bloem, evenals zoemende hommels en bijen.

Vogelexcursie Gouwebos, in het kader van de Nationale Vogelweek (za. 10 mei). Coördinatie deze keer via Miep, waarbij een maximum aantal deelnemers geldt. Er was geen rekening gehouden met onaangemelde bezoekers. Met gidsen Miep, Sandra, Paul en Hans en 37 deelnemers lukte het alsnog.

Minicursus Wilde Flora (ma. 9 juni, 2^e Pinksterdag). Hans maakte vooraf lijsten van planten die we mogelijk zouden zien tijdens deze interactieve wandeling. Het is een 'snelcursus' waarbij deelnemers kunnen afvinken. Met behoud van de lijsten kan men er zelf een vervolg aan geven (15 deelnemers).

Prikkel de zintuigen (za. 28 juni). Een blik om je heen en je ziet tientallen tinten groen. De geur van bloemen en kruiden, de geluiden van vogels, wind en insecten. Voelen aan bladeren, proeven van zaden op veilige hoogten. Het was er allemaal te beleven en een kleine enthousiaste groep genoot ervan.

Nachtvlindernacht Zwarte Pad Boskoop (vr. 4 juli). Organisatie i.s.m. Stichting Ons Groene Hart, initiatief van Nicole en Bert uit Nieuwkoop. Naar schatting zo'n 30 soorten raakten voor even hun oriëntatie kwijt door een felle lamp op een wit kleed. Huismoeder, buxusmot en groot avondrood waren er ook.

De Natuurapotheek, een van onze favorieten (za. 30 aug.). Op deze interactieve excursie krijgen deelnemers lijsten, gidsen noemen de plant en de deelnemer noemt de helende werking op de voorliggende pagina. Uiteindelijk adviseren wij bij klachten toch naar de arts en apotheek te gaan (18 deelnemers/3 gidsen).

Het wonder van de zaden (za. 27 sept.). Vooraf aanbevolen: schaarstje en zakjes meenemen, zelf plukken. Als verrassing had Hans zijn werkmant gevuld met potjes (onbespoten) zaden, zelf geplukt op het ITC-terrein nabij Boskoop (waar ook dit jaar geplukt gaat worden).

Paraplu's en Paddenstoelen gingen samen in het Gouwebos (za. 25 okt.). Ondanks het minder gunstige weer toch nog 17 deelnemers. Met goede ondersteuning van gidsen: Miep, Gerard, Hans, Marco en Anna-Isabel.

We sloten ons seizoen af met de Eindejaars Plantenjacht (za. 27 dec.). Miep en Hans noteerden 26 soorten.

Overige activiteiten waarbij IVN Vrienden van het Heempad betrokken waren:

Jaarbijeenkomst EIS met excursies Heempad (za. 1 febr.) / Fotopresentatie Groei & Bloei en excursie Zwarte Pad (wo.19 maart/wo.14 mei) / Tuinclub De Moerbij (wo.16 apr.) / Team Voeding & Training: zintuigen (vr.16 mei) / NIVON Gouda, excursie Zwarte Pad (21 juni) / Bijeenkomst Groene Cirkel Bijenlandschap, Flora theater, met 2 workshops op het Heempad. We blikken terug op een zeer succesvol jaar voor IVN Vvh Heempad.

Voor 2026 hebben we weer een mooi schema met onze favorieten, vol variatie, met passie ingevuld. Hans van Dam (namens medegidsen Miep Munninghoff en Paul Ruben).

2.6 Monitoringen

Jaarlijks worden door zowel de vogel- als vlinderwerkgroep diverse monitoringprojecten uitgevoerd. Deze maken deel uit van landelijk onderzoek van SOVON Vogelonderzoek Nederland, resp. de Vlinderstichting.

2.6.1 Vogelwerkgroep

Wintervogeltellingen

Rondom Alphen worden in diverse gebieden de wintervogels geteld. Ook in de winter 2024/2025 is dat weer gebeurd. Het gaat om de volgende plots:

- Zegerplas (Toos Woortman en Ingrid Koedijk)
- Polder Vierambacht NW en ZW (Dinky van Berkel)
- Polder Vierambacht ZO (Stef Strik)
- Aarlanderveense polder (Peter Benes)
- Polder Nieuwkoop (IVN Nieuwkoop)
- Langeraaarse Plassen (Stef Strik)

De tellingen vinden plaats halverwege iedere zes wintermaanden. Alle gegevens worden doorgegeven aan SOVON Vogelonderzoek Nederland om landelijke trends te kunnen vaststellen.

Broedvogeltellingen

Ook de vaste broedvogeltellingen hebben weer plaatsgevonden in diverse plots. De volgende gebieden worden jaarlijks door de vogelwerkgroep geïnventariseerd:

- Heemgebied Kromme Aar (Stef Strik)
- Heempark Zegersloot (Auke Lever)
- Molenwetering (Rien Hooftman)
- Zaans Rietveld (Ingmar Bergman)
- Geerplas – Langeraar (Stef Strik)
- Bovenlanden Woerdense Verlaat (Stef Strik)

Uilenwerkgroep en Zwaluwenwerkgroep

Helaas hebben we hierover geen verslagen ontvangen.

2.6.2 Vlinderwerkgroep

Dagvlindermonitoring

Er worden in Alphen aan den Rijn door de vlinderwerkgroep verschillende routes gemonitord op vlinders: in Zegersloot (Irenebos en Kromme Aar), Geluidswal Zegerbaan (2x), Geluidswal N11, Vlinderidylle Handelsweg, Mattenkade en Compierekade. Tussen 1 april en 1 oktober worden wekelijks de vlinders volgens een vastomlijnde route geteld. Uiteraard indien het weer het toelaat.

Nachtvlindermonitoring

In 2025 is wederom een aantal nachtvlinderavonden gehouden met lamp en laken. Het deelnemersaantal hiervan lag tussen de 5 en 25 deelnemers. Deze avonden staan open voor zowel leden van de Vlinderwerkgroep als geïnteresseerden.

3 Natuureducatie en -beleving

3.1 Activiteiten

3.1.1 Lezingen/cursussen

De lezingenwerkgroep bestond in 2025 uit Liesbeth Bos, Dick Warmerdam en Mireille van Duuren. In het najaar van 2024 kwam de werkgroep één keer bijeen om het programma voor het nieuwe jaar samen te stellen. Verder verliep het contact voornamelijk via e-mail.

In 2025 werden in totaal vijf lezingen georganiseerd. De onderwerpen waren gevarieerd en sloten goed aan bij de belangstelling van onze leden. Het overzicht van de lezingen is als volgt:

- Januari: Ganzen – door Gert-Jan Pieterse en Stef Strik (29 deelnemers)
- Februari: Boerenlandwandelingen – door Joost van Beek en Stef Strik (21 deelnemers)
- Maart: De otter – door Wiel Aretz (13 deelnemers)
- Mei: Uilen – door Gijs van Kempen (34 deelnemers)
- November: Vogels op de Geerplas – door Gert-Jan Pieterse en Stef Strik (?? deelnemers)

Gezien de beschikbare ruimte in het Bezoekerscentrum De Veenweiden kunnen zich per lezing maximaal 35 deelnemers aanmelden. De opkomst bleef hier in de meeste gevallen net onder, wat aangeeft dat de capaciteit goed aansluit bij de belangstelling.

Tijdens de lezingen werd op de meeste avonden gezorgd voor koffie en thee, verzorgd door Lydia Beekhuis, waarvoor dank. De lezingen vonden allemaal plaats in het Bezoekerscentrum De Veenweiden. Voor leden bedroeg de toegangsprijs €4, voor niet-leden €6.

De sprekers ontvingen na afloop een attentie en waar van toepassing een onkostenvergoeding. De publiciteit rond de lezingen verliep via verschillende kanalen: aankondigingen in de nieuwsbrief, op de website, soms op Facebook en in de plaatselijke krantjes.

Terzijde merken we op dat er ook gecombineerde activiteiten zijn te weten, korte lezingen in combinatie met excursies. Deze gratis activiteiten (onder andere over hazen, paddenstoelen, korstmossen en vleermuizen) zijn ondergebracht bij de werkgroep excursies.

Van alle lezingen maakte Mireille van Duuren een verslag, dat waar mogelijk werd gepubliceerd op de website, via Facebook en in het verenigingsblad Bont Allerlei.

Al met al kijkt de lezingenwerkgroep terug op een geslaagd jaar met een gevarieerd programma, goede opkomst en enthousiaste reacties van bezoekers. De voorbereidingen voor het programma van 2026 zijn inmiddels alweer in volle gang.

3.1.2 Excursies

Het jaar 2025 stond in het teken van een bijzondere mijlpaal: ons 50-jarig bestaan. Dit jubileum gaf een extra dimensie aan de activiteiten, waarin zes excursies speciale aandacht kregen.

In totaal waren in 2025 zestien gidsen actief binnen de werkgroep. Zij onderscheiden zich door hun enthousiasme en de vele nieuwe ideeën die zij aandragen. Het excursierooster voor 2025 is al in oktober 2024 opgesteld en bevatte opnieuw diverse nieuwe bestemmingen en onderwerpen.

In samenwerking met de Vrienden van het Heempad stonden er, net als in 2024, 31 wandelingen op het programma. Op drie na zijn alle excursies daadwerkelijk uitgevoerd. Hoewel er drie reservedagen waren ingepland, hoefde hiervan geen gebruik te worden gemaakt.

In totaal namen 592 volwassenen en 70 kinderen deel aan de excursies. Dit komt neer op een gemiddelde groepsgrootte van 21 personen, een prettig en goed hanteerbaar aantal voor begeleiding door twee gidsen. Voor de uitvoering van alle excursies samen zijn 88 gidsinzetten gerealiseerd.

De belangstelling voor verschillende excursies was groot. Met name de nieuwjaarswandeling, hazen in het Zaanse Rietveld, vogels in het Gouwebos, waterbeestjes, bodemdieren, vleermuiswandelingen en paddenstoelenwandelingen trokken veel deelnemers. Bij een aantal excursies is vooraf een korte presentatie gegeven, onder andere over bodemdieren, korstmossen en vleermuizen in het bezoekerscentrum en over hazen bij Camping Polderflora. Deze presentaties werden goed ontvangen en vormden een waardevolle aanvulling op de excursies.

Daarnaast zijn er vier betaalde IVN-excursies georganiseerd. Eén geplande excursie kon door slecht weer niet doorgaan; als alternatief is een presentatie gegeven over het leven van de vleermuis. Voor De Zonnebloem is een buitenexcursie verzorgd in het Bospark. Aangezien De Zonnebloem afhankelijk is van giften, is deze activiteit kosteloos aangeboden.

Deelnemers worden actief uitgenodigd om een kort verslag te schrijven over de excursie waaraan zij hebben deelgenomen. Deze bijdragen worden geplaatst op de website, in Bont Allerlei en op Facebook. Dit blijkt een effectief middel om de activiteiten onder de aandacht te brengen van een breder publiek. De stukken worden na aanlevering snel gepubliceerd, waardoor de communicatiekanalen actueel blijven.

Door de afgenomen aandacht voor excursies in de traditionele pers is de nadruk verschoven naar communicatie via eigen kanalen. De digitale Nieuwsbrief van IVN Alphen aan den Rijn wordt actief gepromoot en ook via sociale media wordt meer aandacht besteed aan de activiteiten.

In 2025 is het aantal ontvangers van de nieuwsbrief opnieuw gegroeid: van 619 in 2023 naar 653 in 2024 en inmiddels naar 805 eind 2025. Met een stabiele leesratio van 60% bereikte de nieuwsbrief in december 2025 circa 500 lezers per maand. Opvallend is dat aanmeldingen steeds eerder op gang komen: direct na het verschijnen van de nieuwsbrief komen de eerste inschrijvingen binnen, gevolgd door een tweede piek nadat berichten in de krant verschijnen.

De Vrienden van het Heempad verzorgen hun eigen persberichten, maar worden wel meegenomen in de aankondigingen via de sociale media van de werkgroep. In 2025 heeft geen excursie plaatsgevonden in samenwerking met het bezoekerscentrum.

De excursiewerkgroep kijkt met trots naar de inzet van haar gidsen, die er telkens weer in slagen om mensen enthousiast te maken voor het beleven van de natuur.

3.2 Jeugdactiviteiten

3.2.1 Vlinders (4-8 jaar)

De Vlinders hebben wederom in 2025 tien activiteiten gehad. De jeugdwerggroep De Vlinders mag niet klagen met het bezoekersaantal. We schrijven meer dan 100 families aan. En elke maand komen er wel nieuwe kinderen bij. Gemiddeld komen er 20 kinderen.

Een keer per jaar maken wij het kabouterbos schoon. Dan wassen wij de huisjes en kabouters, hangen schone waslijnen op en gooien we de kapotte kabouters weg. De gemeente Alphen aan den Rijn werkt ook goed mee met het aanleggen van de paden. Maandelijks lopen wij een rondje kabouterbos, gooien de kapotte kabouters weg en repareren wij de huisjes.

Met de Vlinders zijn wij bijna altijd buiten. Wij blijven meestal rondom het bezoekerscentrum De Veenweiden. We merken dat als wij actief bezig zijn in de tuin en op het plein dat dat veel aanloop geeft.

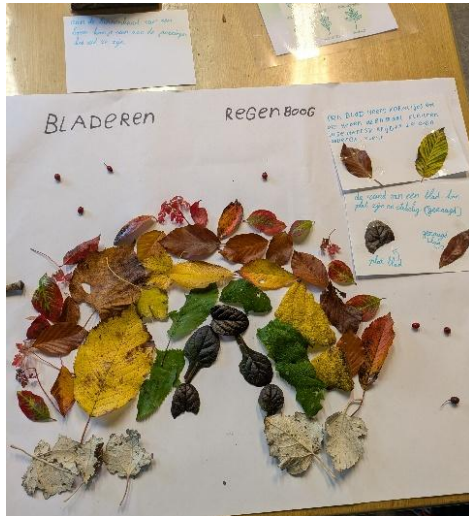
3.2.2 Fladderaars (8-12 jaar)

De Fladderaars is een jeugdgroep binnen IVN Alphen aan den Rijn met kinderen van 8-12 jaar. We hebben zes enthousiaste begeleiders en in de eerste helft van 2025 hadden we gemiddeld 10 kinderen per activiteit. Na de zomervakantie is een tweetal kinderen overgestapt naar de middelbare school en daarom gestopt bij de Fladderaars. Nog eens drie kinderen kregen andere activiteiten op de zaterdagochtend, waardoor ze niet langer aanwezig konden zijn. Gelukkig kwamen er ook weer twee kinderen bij, waardoor we ongeveer gelijk bleven qua aantal. Toch blijft het werven van nieuwe Fladderaars een belangrijk speerpunt voor 2026.

In 2025 hebben 10 Fladderaars-activiteiten plaatsgevonden. In januari kropen de kinderen in de huid van dieren om te ontdekken wie wie eet. Daarna weer een heel ander thema: "recyclen". Maart stond in het teken van knotten en zagen met de werkgroep Vrijwillig Landschapsbeheer. Natuurlijk werden er weer worstjes met deeg verwarmd. In april waren we bij plantencentrum Esveld te vinden met een speurtocht en in mei hebben we allerlei recepten met ingrediënten uit de natuur gemaakt. hebben we figuren van takken en ander "afval" uit de natuur gemaakt. De eerste helft van het jaar werd sportief afgesloten bij poldersport Verhaar. Tot slot hielden we nog een picknick voor kinderen en ouders.

Activiteit mei 2025: eten uit de natuur

Na de zomervakantie ging het feest verder in Avifauna (september) en in oktober zochten we bodemdiertjes in de grond. Ook de natuurtentoonstelling waar de ouders kwamen kijken was een succes. In december bundelden de 3 IVN-jeugdgroepen de krachten voor een middag voor kerstknutsel pret. Met deze middag sloten we het 50-jarig jubileum van IVN Alphen aan den Rijn af.

Tekst: Maarten Hooghiemstra
Foto's: Sylvia Elkhuizen

November: natuurtentoonstelling met regenboog van bladeren

3.2.3 NatureXplorers (12-18 jaar)

Dit seizoen zijn we gestart met 9 leden en in de loop van het eerste maanden hebben zich 3 tieners van buitenaf zich aangemeld. Dus onze groep bestaat nu uit 12 NX. Dat vinden wij echt een super aantal!

Meestal komen er 7-8 NX tijdens een opkomst, omdat er soms gewerkt moet worden, is er toetsweek of vinden ze een programma niet zo leuk.

Na een geweldige afsluiting van ons eerste jaar, waarbij we een nachtje gekampeerd hebben op een natuurcamping bij de Hollandse Rading. Hier zagen we een groep die niet gewend was om te kamperen, sommige hadden geen idee hoe je een tent moet opzetten en dat er ook corvee gedaan moet worden. Zelfstandigheid mag nog wel wat getraind gaan worden ;)

Het was super warm dat weekend, ruim 35 graden, waardoor alleen afkoeling fijn was, dus waterspeltjes in het bos gedaan. Lekker patatjes gegeten met hamburgers en natuurlijk kampvuurtje gestookt, ondanks dat het warm was. De groep ging op tijd naar bed en de volgende ochtend eerst de tenten afgebroken omdat er regen was voorspelt. Nog even natuur levendstratego gespeeld en toen was het weer tijd om naar huis te gaan. Wat een super afsluiting van het jubileumjaar!

September gestart met het nieuwe seizoen: Bloemen en zaden verzamelen, Vleermuizen excursie door Mireille, Bushcraften, Kerstworkshops met de andere jeugdgroepen, Hoe overleven planten en dieren in de winter, Knotten en zagen en Rammelende hazen.

We proberen met de groep een zo leuk mogelijk programma samen te stellen. Alleen is dit geen jubileumjaar meer en zullen we meer programma's gewoon bij het BC draaien. De komende activiteiten zijn Botten, schedels en uilenballen pluizen, Zaadbommen of papier maken met zaden erin en herbarium maken van onze gedroogde bloemen.

Onze jaarafsluiting zal op het BC zijn, hier zullen we overnachten en zal de vlinderwerkgroep een nachtvlinder onderzoek houden die nacht.

Zaterdag zullen we nog een activiteit gaan doen en rond 17 uur is dit seizoen alweer voorbij!

Wij hopen dat de Fladderaars blijven bestaan, zij zorgen toch voor nieuwe aanwas voor onze groep, hoewel wij dit jaar 3 tieners van buitenaf hebben kunnen aantrekken. Daar zijn we natuurlijk super blij en trots op. Blijkbaar worden we toch gevonden, via de site en mond op mondreclame.

Ook zien wij de laatste maanden dat sommige jongeren meer verantwoordelijkheid gaan nemen, bijv. bij de kerstworkshops zorgen voor het vuur en de chocomelk, dat iedereen een broodje kan bakken en een worstje krijgt.

Je ziet ze ook groeien wat betreft bushcraft vaardigheden!

We hebben nu alweer zin in het volgende seizoen!

3.2.4 BSO De PaddenPoel en de tuin van de IVN-jeugd

Er blijven steeds vier vrijwilligers actief bij Junis BSO De PaddenPoel. Het is moeilijk om hier andere vrijwilligers enthousiast voor te krijgen. Maar desondanks blijft de samenwerking succesvol. Bij het werken in de tuin maken de kinderen opmerkingen in de trand van “Jullie boffen maar dat wij het zo leuk vinden wat jullie doen”. Een groter compliment kunnen wij niet krijgen.

Gerda Bonninga doet voornamelijk de reguliere activiteiten, terwijl de moestuin vooral door drie andere vrijwilligers beheerd wordt. De moestuin wordt voornamelijk gebruikt door Junis BSO De PaddenPoel. Dit komt vooral omdat deze kinderen er altijd zijn en de IVN-jeugd maar een keer per maand met een telkens wisselende activiteit. Jenny Heemskerk, Estephania Yeung en Vera van der Hoorn onderhouden de tuin met de kinderen van de BSO standaard op de dinsdagmiddag. Van alles komt er op de dinsdag aan de orde: zaaien, planten, verzorgen, oogsten en bereiden. De hele cyclus komt aan de orde. De moestuinactiviteiten vinden vooral plaats van half maart tot en met oktober.

3.2.5 Pampuseiland Alphen aan den Rijn

Standaard wordt er zeker twaalf keer per jaar gewerkt op Natuureiland Pampus, vooral door een vijftal vrijwilligers met een flink aantal kinderen uit de wijk. Een keer per jaar komt in september het bedrijf ICT Uptrends vrijwilligerswerk uitvoeren en ook komt het PRO College (vroeger Praktijkschool) een of twee keer per jaar bij ons werken.

Het blijft een mooi stukje natuur zo midden in de wijk

We zoeken samen met de gemeente Alphen aan den Rijn naar mogelijkheden om al dit werk voort te zetten. We merken dat de leiding ouder wordt en het soms moeilijk vindt om al het werk uit te voeren.

3.2.6 Overige jeugdactiviteiten

Jeugdactiviteit Bodemdierendag 2025

De bodemdierendag was dit jaar weer een geweldige jeugdactiviteit! Ondanks dat de dag gestart was met veel buien, was het tijdens onze activiteit in de middag van 14.00 tot 16.00 uur droog! We hadden uiteindelijk 17 kinderen en ongeveer net zoveel (groot) ouders die zich hadden aangemeld en er kwamen ook nog 6 kinderen, vanuit de kinderboerderij, even kijken bij ons, waarna ze gezellig mee hebben gezocht naar bodemdierpjes.

We zijn de middag gestart met een korte presentatie over "Hoe herken je verschillende bodemdierpjes?" Simpel door pootjes te tellen! De kinderen mochten bij aankomst allemaal een plastic diertje uitzoeken, dit konden insecten, spinnen of duizendpoten zijn. Deze diertjes hebben verschillende aantallen poten en dat vertelt wat voor

soort diertje het is. Aan het eind van de presentatie, mochten de kinderen zeggen of ze een insect of ander diertje vast hadden.

Ook mochten kinderen hele grote broertjes van onze inheemse bodemdierpjes vasthouden, als ze dat wilden. Zo waren er Afrikaanse reuzenslakken en grote oranje miljoenpoten. Natuurlijk was dit eerst spannend, maar uiteindelijk wil toch bijna iedereen zo'n bijzonder dier wel op zijn hand houden.

Daarna gingen we in 3 groepen (kabouterbos, Tiny Forest en de tuin rond het BC) op zoek naar bodemdierpjes. De zoekkaarten, teiltjes, loeppotjes, schepjes enz. waren allemaal mee! Elke groep kreeg de opdracht mee om een aantal huisjesslakken mee terug te nemen. Gelukkig had het een paar dagen goed geregend, waardoor alle bodemdierpjes makkelijk te vinden waren en hebben de kinderen heel veel kunnen vinden. Zoals Pissebedden, wormen, huisjesslakken, kevers en larven ervan, miljoen- en duizendpoten, naaktslakken en nog veel meer.

Terug bij het Bezoekerscentrum hebben we de verschillende vondsten, uit de 3 gebiedjes bekeken, waren er verschillen en wat heb je allemaal gevonden? In het kader van 50 jaar, hebben we ook zeker meer dan 50 diertjes gevonden.

De afsluiting was natuurlijk de slakkenrace, die was weer heel erg spannend! Al met al met ruim 40 mensen een interessante middag beleefd.

In 2026 zal bodemdierendag plaatsvinden op zondag 4 oktober van 14.00 tot 16.00 uur.

Jeugdactiviteit Slootjesdag 2025

De IVN Slootjesdag was dit jaar op 1 juni, van 14.00 tot 16.00 uur.

De locatie is verplaatst naar Natuurspeeltuin De Kikkerval, langs het Kroospad in Kerk en Zanen. Deze locatie is beter zichtbaar voor de omgeving, makkelijker te bereiken op de fiets en er zitten voldoende waterdierpjes in het water.

We moesten wel even uitzoeken of we voor deze plaats een vergunning moesten aanvragen. Dit bleek uiteindelijk niet nodig, alleen een melding bij de gemeente is voldoende.

Dit jaar hadden we veel meer aanmeldingen dan het eerste jaar (10), met een totaal van 43 kinderen. Die samen met hun (groot)ouders naar waterdierpjes kwamen vissen. De aanmeldingen zaten al snel vol, maar er waren toch nog mensen die dachten zo mee te kunnen doen. De max is toch echt 30, maar na 15.00 uur zijn er toch nog wat kinderen gaan vissen, omdat er netjes vrijkwamen. De sloten rond de speeltuin zaten vol met waterdierpjes, we hebben echt een prachtige score kunnen doorgeven aan waterdierpjes.nl!

We hebben naast 40 Amerikaanse kreeften ook salamanders en hun larven met uitwendige kieuwen gevonden. Naast alle meer gangbare waterdierpjes.

Het was weer een zeer geslaagde dag, met de hulp van 5 begeleiders die mij kwamen ondersteunen, wat heel fijn was!

De vlaggen zorgde ervoor dat we goed zichtbaar waren voor alle deelnemers, het grote nieuwe spandoek dat we hadden laten maken, was een succes! We hebben nu genoeg materialen voor ongeveer 30 kinderen en dat willen we ook zo houden!

Ik organiseer de slootjesdag nu voornamelijk alleen met social mediahulp van Daphne Greeve. Hulp vanuit de vereniging bij het verzamelen van spullen zou prettig zijn.

Dus 7 juni 2026 zal onze volgende Slootjesdag plaatsvinden van 14.00 tot 16.00 uur, we zijn alweer druk bezig!

3.3 Natuurkickers

Voor de Natuurkickers was 2025, het jubileumjaar van IVN Alphen aan den Rijn een erg druk jaar, met zowel een fototentoonstelling als een de uitgave van een fotoboek over verdwenen en verschenen natuur in het Groene Hart.

Er werden 50 soorten verschenen en verdwenen natuur uitgeselecteerd met daarnaast wat reservesoorten mochten we niet in staat zijn een goede foto te maken of te vinden in onze archieven. Er werden excursies gemaakt, naar oorden ver van ons verwijderd, om alsnog foto's te maken van verdwenen natuur bij ons die elders gelukkig nog wel voorkomt. Persoonlijke archieven werden doorzocht op mooie en bruikbare foto's, er werden teksten geschreven voor bij de foto's. Er werd gezocht naar een drukker voor het boek, een ontwerper werd ingeschakeld om e.e.a. er zo mooi mogelijk uit te laten zien. En het meeste werk bleek, het contact met de ontwerper en drukker van het geheel.

Er kwamen inschrijflijsten voor het boek, er werden foto's geselecteerd voor de fototentoonstelling, zoveel mogelijk verdeeld over alle Kiekers. Aan de hand van de kwaliteit van de foto werd bepaald hoe groot die kon worden afgedrukt. Er kwamen teksten voor de aankondiging van de fototentoonstelling, we regelden wie de foto's zou gaan ophangen en weghalen en naar welke zorginstelling ze zouden gaan en wie ze daar zou gaan brengen.

Hierbij willen we nogmaals onze dank uitspreken voor de mogelijkheid die het bestuur ons gaf om de foto's van de tentoonstelling alsnog in te laten lijsten om ze zodoende geschikt te maken voor verspreiding over de verschillende zorginstellingen binnen alle kernen van Alphen aan den Rijn.

Voordat we aan deze exercitie begonnen hadden de meesten van ons geen idee hoeveel werk het zou gaan worden. Maar wie A zegt moet ook B zeggen en hoewel we ontevreden waren over het kromtrekken van de foto's na het verlijmen op de achtergrond waren we over de foto's zelf goed te spreken en was iedereen blij met het verschenen fotoboek als eindresultaat.

Het was een mooi jaar, 2025, maar ook een erg intensief jaar en hoewel we een mooie tentoonstelling en een nog fraaier boek met elkaar tot stand hebben gebracht besloten we, eind 2025 met vereende stemmen, dat 2026 een jaar zou gaan worden zonder hele tijdrovende activiteiten.

4 Communicatie

Samenvatting

Communicatie is een belangrijke activiteit om IVN Alphen aan den Rijn zichtbaar te houden en daarmee bekendheid te behouden in de gemeente Alphen aan den Rijn. Zichtbaarheid en bekendheid zijn een belangrijke randvoorwaarde voor het behouden en werven van nieuwe leden.

Dankzij actieve werving onder bezoekers van lezingen en deelnemers van activiteiten wordt de Activiteitenmail maandelijks inmiddels naar ruim 800 emailadressen verzonden (+22,5% t.o.v. 2024). 60% opent de mail en direct na opening is een piek in aanmelding bij de activiteiten te zien. Ook direct merkbaar bij de aanmeldingen zijn de publicaties van onze activiteiten in het Alphens Nieuwsblad op (lokale)websites naar aanleiding van verzonden persberichten. Dit jaar zijn 22 persberichten verzonden (8 voor lezingen, 12 excursies en 2 speciale (jeugd-)activiteiten). Voor detailinformatie

wordt in beide media verwezen naar de website van IVN Alphen aan den Rijn. In de herkomstcijfers is een stijging te zien van het aandeel Activiteitenmail. De gebruikscijfers zijn voor 2025 vergelijkbaar met 2024. Minder goed gaat het met sociale media. Het ontbreekt ons aan vrijwilligers om Facebook en Instagram actief te onderhouden. De sociale media blijven intact, maar verwijzen vooral door naar de website voor de actuele informatie.

Het verenigingsblad Bont Allerlei is 4x verschenen, waarbij nr.1 het jubileumnummer in een verdubbelde oplage is uitgegeven. Probleem is wel dat de drukkosten buitenproportioneel stijgen. T.o.v. 2024 zijn afgelopen jaar de drukkosten 21% gestegen.

Behalve door de werkgroep communicatie is in 2025 ook veel specifieke communicatie verzorgd door werkgroepen zelf zoals jeugd, vogelwerkgroep, vrienden van het Heempad en niet te vergeten de jubileumcommissie.

Communicatie

IVN Alphen aan den Rijn schakelt een breed scala van middelen in om bekendheid te geven aan haar activiteiten. Dit gebeurt zowel door aankondigingen voor- als achteraf, door verslagen over de gehouden activiteiten in Bont Allerlei, het verenigingsblad. Communicatie is een belangrijke activiteit om IVN Alphen aan den Rijn zichtbaar te houden en daarmee bekendheid te behouden in de gemeente Alphen aan den Rijn. Zichtbaarheid en bekendheid zijn een belangrijke randvoorwaarde voor het behouden en werven van nieuwe leden.

4.1 Organisatie

Met betrekking tot de organisatie van de communicatie is vooral gekozen voor een pragmatische insteek. Het is lastig vacatures vervult te krijgen. De ambities van de vereniging worden daarop afgestemd. De functie voor coördinator werkgroep Communicatie is nog steeds vacant. Irma Brugmans neemt a.i. de honneurs waar. Onder de werkgroep Communicatie vallen PR, Social Media, Website, Activiteitenmail en Bont Allerlei. Alleen met betrekking tot Bont Allerlei is sprake van een subgroep. De andere groepen zijn te klein om een aparte subgroep daarvoor in stand te houden. Bij Social Media is 1 vrijwilliger gestopt en heeft de resterende vrijwilliger (Saskia van Lijnschooten) aangegeven te willen stoppen. Op de oproepen voor vervanging heeft zich tot op heden niemand gemeld. Noch bij de Natuurkijkers noch bij de natuurgidsen was animo om respectievelijk foto's en/of kennis te delen via onze sociale media. De website wordt beheerd door Dick de Graaf. Hij doet dit sinds 2009. Janny Eskens verzendt de PR-berichten voor de werkgroepen Lezingen en Excursies. De overige werkgroepen (Jeugd, Vogelwerkgroep, Jubileumcommissie, Natuurkijkers) verzorgen hun eigen PR. Mireille van Duuren verstuurt maandelijks de activiteitenmail en Irma Brugmans stelt 4x per jaar Bont Allerlei samen.

4.2 PR

Met PR-activiteiten wil IVN Alphen een goede verstandhouding met zijn doelgroepen bereiken, in stand houden en waar mogelijk uitbreiden. Hiermee wil het ook de zichtbaarheid en bekendheid in het werkgebied van IVN Alphen aan den Rijn behouden en vergroten. Verschillende werkgroepen van IVN Alphen aan den Rijn verzorgen zelf hun PR: Jeugd, Vrienden van het Heempad, Natuurkijkers en de Vogelwerkgroep beheren media die specifiek over hun werkgroepen en hun specifieke doelgroepen gaan. Dit is vaak succesvol.

Vanuit de werkgroep communicatie worden aanvullende persberichten verzonden met het activiteitenprogramma van de komende maand, met name voor lezingen en excursies. Er zijn 8 persberichten verzonden voor de lezingen en 12 voor de excursies/wandelingen. Aparte persberichten zijn ook verzonden voor de bodemdierendagen en de combi presentatie/excursie vleermuizen spotten. De berichten zijn veelvuldig opgepakt door diverse media. Dit is goed te merken geweest bij het aantal aanmeldingen voor de betreffende activiteiten.

4.3 Sociale media

Om invulling te geven aan de geformuleerde sociale mediastrategie is er te weinig mankracht. Ondanks verschillende oproepen in Bont Allerlei en plaatsing van de vacature in de vrijwilligersvacaturebank is het niet gelukt om versterking te vinden voor het sociale media team. Ook een oproep onder de Natuurkijkers (voor de foto's) en Natuurgidsen (kennis en foto's) heeft niets opgeleverd.

Sociale media is in 2025 daarom vooral gebruikt om activiteiten aan te kondigen. Vanwege de succesvolle response via activiteitenmail en overgenomen persberichten in de media zal geen verdere energie in de sociaal media worden gestoken. Standaard wordt nu een tekst getoond die verwijst naar de activiteiten op de website van IVN Alphen aan den Rijn.

Vanwege de onderbezetting zijn er zowel op Facebook als op Instagram minder berichten geplaatst. Op Facebook is desondanks het aantal bezoekers met 23% gestegen. Bij Instagram is het aantal bezoekers met 38% gedaald t.o.v. vorig jaar. Het aantal bekeken berichten op Facebook is verdriedubbeld. Een logische verklaring is hiervoor niet te geven.

Facebook	2025	2024	2023
Geplaatste berichten	64	89	80
Aantal bezoekers	2026 (+23%)	1641 (+24%)	1324 (+85,2%)
Aantal volgers	1006 (-0,5%)	1011 (-24%)	1324 (+66%)
Berichten bekeken	21.400 (+285%)	7.500	
Man/Vrouw	26% - 74%	27% - 73%	26,8% - 73,2%
Leeftijdscategorie	45-65 jaar (meer dan de helft)	45-65 jaar (meer dan de helft)	25-55 jaar (2/3)

Instagram	2024	2023	2022
Geplaatste berichten	25	46	67
Aantal bezoekers	276 (-38%)	444 (+16,8%)	382
Aantal volgers	596 (+18%)	503 (+23%)	406
Berichten/verhalen weergegeven	4.100 *)		
Man/Vrouw	36%-64%	36%- 64%	

*) Instagram-weergaven= aantal keer dat je content werd afgespeeld of weergegeven. Content omvat reels, berichten, verhalen en advertenties. Deze statistiek telt het aantal keer dat je videoadvertenties gedurende ten minste 1ms werden afgespeeld plus het aantal keer dat je foto- of tekstadvertenties op het scherm werden getoond.

4.4 Activiteitenmail IVN Alphen aan den Rijn

De maandelijkse activiteitenmail van IVN Alphen aan den Rijn wordt geschreven door Mireille van Duuren en geredigeerd door Corry Dierdorp. De mail informeert donateurs, leden, vrijwilligers en geïnteresseerden over de activiteiten van de komende maand én deelt het laatste verenigingsnieuws. In 2025 is het aantal ontvangers opnieuw gegroeid: van 619 in 2023 naar 653 in 2024 en inmiddels naar 805 eind 2025. Deze stijging is vooral te danken aan het actief vragen aan deelnemers van excursies en lezingen of zij de mail willen ontvangen. Een heel klein aantal komt van publieksmomenten in het Bezoekerscentrum.

De activiteitenmail wordt verzonden via het Procurios-systeem, dat ook het leden- en vrijwilligersbestand beheert. We blijven ons communicatieproces optimaliseren. Zo blijkt uit analyse dat vrijdagavond het beste moment is om de mail te versturen. Met een stabiele leesratio van 60% bereikt de mail nu 500 lezers per maand. Veel ontvangers openen de mail zelfs meerdere keren. Direct na verzending is er vaak een duidelijke piek in aanmeldingen voor lezingen en excursies – een teken dat de klikbare links in de mail goed werken.

Sinds de start van het nieuwe seizoen in augustus 2025 is de vormgeving van de mail vernieuwd. Met dit frisse format willen we de inhoud nog aantrekkelijker en overzichtelijker presenteren – en zo nóg meer mensen inspireren om met IVN op pad te gaan.

4.5 Website

In 2025 zijn alle pagina's doorgelopen en waar nodig geactualiseerd en/of zijn de pagina-eigenaren gevraagd om nieuwe info aan te leveren. Voor de vele jubileumactiviteiten zijn aparte pagina's gemaakt.

Het aantal gebruikers is min of meer gelijk. Wel is opvallend de groei aan bezoek vanuit de activiteitenmail en van de site Hierisalphen.nl. De linken vanuit facebook zijn gedaald.

	2025	2024	2023*	2022
https://www.ivn.nl/afdeling/alphen-aan-den-rijn/				
Aantal Gebruikers	19150	19690	4420	5434
Aantal paginaweergaven per gebruiker	1,51	1,50	2,83	5,30
Gem. sessieduur in minuten	1,14	0,57	3,05	3,27
Bezoekers uit NL	100%	100%	100%	96%
Herkomst Activiteitenmail	359	217		
Herkomst facebook	60	204?		
Herkomst hierisalphen.nl	196	-		

*) In febr. 2023 is nieuwe website gelanceerd en is ook google analytics op een andere manier 'events' gaan registreren.

4.6 Bont Allerlei

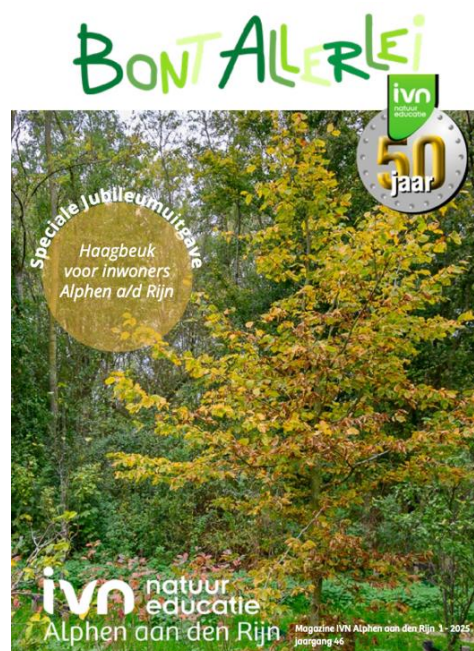
In 2025 zijn 4 edities van Bont Allerlei verschenen, waaronder het Jubileumnummer. In het jubileumnummer wordt verteld over het ontstaan van IVN Alphen aan den Rijn en haar werkgroepen. Naast de reguliere uitgave is ook een speciaal digitaal jubileumnummer gemaakt met 16 extra pagina's, waarbij ook foto's uit de oude doos zijn gebruikt.

Dankzij de input van de werkgroepen over hun activiteiten is er geen gebrek aan kopij.

De oplage van Bont Allerlei is 250 ex. Budgettaire is er geen ruimte om dit te verhogen, sterker nog door de almaar stijgende papierprijs is het de vraag of het financieel verantwoord blijft om hiermee door te gaan. Kosten 250 ex/32 pagina's in oktober 2024 nog € 377,51 in oktober 2025 was dat inmiddels gestegen naar € 457,88 (+21%).

Omdat ons ledenbestand nog steeds groeit is besloten om nieuwe leden standaard de digitale versie te geven met de optie de papieren versie aan te vragen. De restoplage wordt gebruikt voor promotionele doeleinden.

De digitale versie wordt toegestuurd naar leden, die daarvoor gekozen hebben in het verleden of niet in verzorgingsgebied Alphen aan den Rijn wonen. Daarnaast krijgen ook de vrijwilligers, die geen lid zijn en relaties de Bont Allerlei digitaal. We hebben geen gegevens over hoe de papieren versie wordt gelezen. De aanname is dat de ontvangers van de papieren versie Bont Allerlei minimaal 1x in handen krijgen en dan 1x doorbladeren. Helaas ligt de situatie bij de digitale versie anders. Alleen wie heeft doorgelinkt krijgt de inhoud van Bont Allerlei te zien. Dit ligt ergens tussen de 20% van de ontvangers.

	Nr.1	Nr.2	Nr.3	Nr.4
Papier afgeleverd	293*	231	230	240
Digitaal				
Selectie emailadressen	478*	259	259	253
Afgeleverde e-mails	473 (99%)	259 (100%)	259 (100%)	253 (100%)
Geopende e-mails	291 (62%)	154 (59%)	148 (57%)	124 (49%)
Kliks naar digitale versie	78 (16%)	64 (25%)	56 (22%)	53 (21%)

* Verhoogde oplage i.v.m. jubileum. Alle leden ontvingen het gedrukte jubileumnummer, als de extend digitale versie.

De redactie bestaat uit 2 personen. Versterking hiervoor kan worden gebruikt. Het bezorgteam bestaat uit 16 vaste vrijwilligers en er zijn 10 vrijwilligers waar op incidentele basis een beroep op gedaan kan worden als een vaste vrijwilliger verhinderd is.

5 Samenwerking

5.1 Bezoekerscentrum De Veenweiden

De samenwerking met het Bezoekerscentrum De Veenweiden en IVN Alphen aan den Rijn is nauw met door het onbepaald kunnen gebruik maken van het gebouw. Overleg is er geweest hoe de samenwerking te verbeteren, wat heeft geleid tot de nieuwe werkgroep: Team Ontvangst.

5.1.1 Team Ontvangst

Teambijeenkomsten

Het Team is in 2025 5x bij elkaar geweest bij de wissel van de kunstexpositie.

Vanwege de activiteiten op de IVN-jubileumdag op 17 mei was het niet mogelijk om een bijeenkomst op de gebruikelijke tijd te organiseren. Deze teambijeenkomst is daardoor komen te vervallen.

Tijdens de teambijeenkomsten hebben de vrijwilligers een toelichting van de exposerende kunstenaars gekregen op de expositie. In de teambijeenkomst worden issues besproken waar het team tegenaan loopt en waar nodig wordt actie ondernomen.

In het kader van opleiding en instructie zijn de volgende activiteiten ondernomen:

- Instructie brandblusser (Irma Brugmans)
- Presentatie Ontstaan Veenweiden (Pieter Verkade)
- Toelichting Ontwikkelingen in de tuin (Arianne Mentinck)
- Toelichting (nieuwe) wandelfolders (Joost van Beek)

Op 21 februari is een workshop Gastvrij ontvangen gegeven door Sans Doute, door Francesca Estourgie. Onderwerpen hierin waren o.a. wat zijn de kwaliteiten van een goede gastvrouw/heer, hoe ga je een gesprek aan, omgaan met ontevreden bezoekers. 's Middags gaven de vrijwilligers elk een kleine 3 minuten presentatie over een interessant aspect van het Bezoekerscentrum.

Daarnaast zijn de vrijwilligers geweest op de excursies en lezingen die relevant zijn om meer te weten te komen over de natuur in de directe omgeving van het Bezoekerscentrum. Deze activiteiten zijn voor de vrijwilligers gratis. Behalve de door BC en IVN gezamenlijke georganiseerde BBQ voor de vrijwilligers is er ook een kerstlunch door en voor het team georganiseerd.

En verder nog

- IVN jubileum: in dit kader zijn er veel extra activiteiten in het Bezoekerscentrum geweest. Bij activiteiten tijdens openingstijden heeft het Team Ontvangst ondersteuning geboden. Op de laatste zondag van de maand is tijdens openingstijden de IVN-jubileumfilm vertoond.
- Met een apart groepje is in het BC een grote schoonmaak doorgevoerd.
- Het gezamenlijk schoon houden door huurders/gebruikers is altijd een punt van aandacht. Regelmatig moeten vrijwilligers van Team Ontvangst eerst de locatie schoonmaken aan het begin van hun dienst.
- Regels inzake uitlenen sleutels, veiligheidscheck bij afsluiten
- Balieboek is geactualiseerd.
- Nieuw aangeschaft:
  - nieuwe representatieve koffie-en theekannen aangeschaft.
  - Een led-bord 'open' is opgehangen voor extra aandacht.
  - nieuwe beachflag Bezoekerscentrum aangeschaft in de nieuwe huisstijl.
  - grote poster voor in de vitrine en swingbord met informatie over wat er te doen is in het bezoekerscentrum (ook buiten de openingstijden).

Bezetting

Eind december 2025 waren er 16 vrijwilligers in het Team. 4 vrijwilligers hebben het team verlaten. Van de 4 nieuwe aanmeldingen zijn er 3 na een aantal keren meegelopen te hebben, weer afgehaakt. Afhankelijk van het weer en/of er wel/geen activiteiten zijn kan het zeer rustig zijn in het Bezoekerscentrum. Dit schrikt nieuwe vrijwilligers af. Een officiële coördinator is er nog niet. Irma Brugmans neemt de honneurs waar. Tijdens vakanties van Irma is het Team Ontvangst een zelfsturend team.

Bezoek

De stijgende lijn na corona zet zich ook in 2025 door. Het aantal bezoekers is t.o.v. 2024 een kleine 30% gestegen.

5.2 Samenwerking Bibliotheek

De bibliotheek is ook het Huis van de Duurzaamheid en op dit terrein lopen de belangen met IVN Alphen aan den Rijn samen. Een samenwerkingsconvenant is opgesteld en zijn diverse initiatieven voor samenwerking uitgewerkt. Door het gebrek aan vrijwilligers hebben we in 2025 helaas beperkt gebruik van kunnen maken.

6 Organisatie

6.1 Bestuur

Samenstelling

In het bestuur IVN Alphen aan den Rijn is een vacature voor een Algemeen Bestuurslid en secretaris eind december 2025. Met een aantal belangstellenden zijn gesprekken gevoerd en deze hebben ook een tijdje meegedraaid om te kijken of de functie bij hen past. Dit heeft geresulteerd in de toetreding van Erica Goedhals als Algemeen Bestuurslid. Zij is formeel toegetreden in 2025. De bestuursleden eind 2025 zijn: Gert de Geest (voorzitter), Foppe Jan Japenga (penningmeester / wnd. secretaris) en Wiepke Warmerdam (ab) en Erica Goedhals (ab).

6.2 Organisatie werkgroepen

Nieuwe coördinatoren

In 2025 hebben nog niet alle werkgroepen een coördinator. Versterking wordt gezocht. Wel zijn er steeds meer werkgroepen met een 2^e coördinator, zodat de taken eenvoudiger overgedragen kunnen worden.

6.3 Vrijwilligers

6.3.1 Werving vrijwilligers

Vrijwilligers melden zich via verschillende bronnen aan bij IVN Alphen aan den Rijn. Een kleine 1/3 van de nieuwe leden geven bij aanmelding aan actief te willen zijn. Dit jaar was dat bij 9 van de 31 nieuwe leden het geval. Alhoewel dit niet altijd leidt tot direct actieve inzet. Ook via vrijwilligerspuntalphen.nl komen aanmeldingen binnen. Meeste interesse is voor ontvangen bezoekers in het Bezoekerscentrum De Veenweiden of deelname aan Vrijwillig Landschapsbeheer. Het vervullen van vacatures voor coördinatoren en bestuursleden is het moeilijkst. Hiervoor is toch meer kennis van de organisatie en de werkgroepen gewenst en moet invulling vooral binnen de vereniging zelf gezocht worden. Oproepen hiervoor zijn regelmatig verschenen in Bont Allerlei, op de website, maar ook in de activiteitenmail. Eind december waren 148 vrijwilligers opgenomen in het vrijwilligersbestand van IVN Alphen aan den Rijn. 2/3 daarvan is lid van IVN Alphen aan den Rijn.

Om van aanloop verzekerd te zijn is vorig jaar besloten om het vrijwilligerscafé van IVN en Bezoekerscentrum De Veenweiden samen te laten vallen met de halfjaarlijkse opruimactiviteit van Park Zegersloot. Hiermee wordt ook een geschikte doelgroep bereikt, nl. mensen die hart hebben voor de natuur en daarvoor iets willen doen. In het najaar is het vrijwilligerscafé niet doorgegaan, omdat 2 weken voor de geplande datum de gemeente een eigen schoonmaakactiviteit in Park Zegersloot had georganiseerd.

Daarnaast heeft IVN Alphen aan den Rijn in oktober deelgenomen aan de vrijwilligersmarkt in de Ridderhof en in het gemeentehuis. Hier zijn verschillende contacten gelegd.

6.3.2 Verklaring omtrent Gedrag (VOG)

In het Huishoudelijk reglement is aangegeven voor welke vrijwilligers een VOG moet worden aangevraagd. Inmiddels is het weer ruim 3 jaar geleden dat dit is doorgevoerd. IVN landelijk heeft aangegeven een geldigheid van maximaal 3 jaar aan te houden voor VOG. Bij controle bleek dat voor 24 vrijwilligers het VOG ouder was dan 3 jaar. Hiervoor is een nieuwe VOG aangevraagd.

6.4 Ledenbestand en -werving

Stand van zaken Ledenadministratie eind 2025

We zien een positief resultaat over het verslagjaar 2025. Meer aanmeldingen dan beëindigingen. De teller staat op 31 december 2026 op 365 leden. Hierbij zijn de jeugdleden niet meegerekend evenals de 2 opzeggingen per 1 januari. 33 leden zijn langer dan 25 jaar lid. In 2025 hebben zich 31 nieuwe leden aangemeld. Dit is ook wel nodig, omdat er - weliswaar iets minder - ook de nodige leden uitstromen. In 2025 zijn er 21 opzeggingen ontvangen, waarvan 2 in 2026 worden geëffectueerd. Per saldo groeien we nog steeds. In 2025 hadden we een netto aanwas van 12 leden. En dat is hard nodig want iets minder dan de helft van ons ledenbestand is 70 jaar of ouder. We zien dat de nieuwe leden vaak ook 50+ zijn met wat meer vrije tijd of richting pensioen. De gemiddelde leeftijd van de nieuwe leden is 62 jaar. In 2025 was het jongste nieuwe lid 40 en het oudste 80 jaar.

Het aantal ontvangers van de activiteitenmail is afgelopen jaar bijna verdubbeld van 397 naar 747. Dit is vooral dankzij de vele extra jubileumactiviteiten, waarbij actief geworven is onder deelnemers om zich aan te melden voor de Activiteitenmail. We zien bij de nieuwe aanmeldingen regelmatig dat dit activiteitenmail ontvangers zijn.

Categorie	Ultimo 2025	Ultimo 2024
Hoofdleden	333	326
Huisgenoten	30	30
Ereleden	2	2
Jeugdleden¹	2	3
Donateurs²	21	21
Nieuwe leden	31	23
Opzeggingen³	19 (+2 gepland)	15
Nieuwsbrieffontvangers	747	397

31 nieuwe leden hebben we kunnen inschrijven en van 19 leden hebben we afscheid genomen. Hiermee stijgt ons ledenbestand naar 333 leden.

1 lid kreeg een speldje voor 25 jaar lidmaatschap en 2 leden ontvingen een speldje vanwege 40 jaar lidmaatschap.

Eind 2025 had IVN Alphen aan den Rijn 333 leden, 30 huisgenoten, 21 donateurs en 2 Ereleden. Totaal 386 personen.

De gemiddelde leeftijd is 66,9 jaar eind 2025. Iedereen 1 jaar ouder en een hoger verloop van de jongere leden dan verwacht/gehoopt.

Jaar	2025	2024	2023	2022	2021	2018
Gem Leeftijd	66,9	65,9	65,1	63,6	63,6	63,3

6.5 Het Jubileumjaar

Het jubileumjaar is voorbij!

We kijken als IVN-bestuur en Jubileumcommissie terug op een mooi en succesvol 2025. Het jaar waarin IVN Alphen aan den Rijn haar 50-jarig jubileum vierde.

We hebben inwoners van Alphen laten kennismaken met onze vereniging door het organiseren van een groot aantal, soms bijzondere, activiteiten. De lokale pers was ons goed gezind met aankondigingen in verschillende kranten en socials. Maar ook mooie artikelen in het Alphens Nieuwsblad en het AD Groene Hart. Veel deelnemers aan onze jubileum activiteiten hebben zich ingeschreven voor de maandelijkse nieuwsbrief. We bereiken nu 804 geïnteresseerden voor onze afdeling. Eind 2024 waren het 685. Dit is een spectaculaire groei van 119 personen/gezinnen.

Een korte terugblik

De Nieuwjaarswandeling in de stromende regen met de onthulling van de jubileumboom was de start van het jubileumjaar. Ouderwets georganiseerd met zelfgemaakte soep, gesponsorde broodjes, thee en chocomelk en opgeluisterd met de aanwezigheid van wethouder Schotanus.

In mei twee prachtige fietstochten met aansluitend een lunch. De opening van de fototentoonstelling "50 soorten verdwenen of verschenen in het Groene Hart" samengesteld door de IVN-fotowerkgroep De Natuurkiekers. Deze werkgroep gaf ook nog een fotoboek uit.

In december zijn de foto's van de expositie met daarbij een fotoboek door de leden van de Natuurkiekers bij diverse zorginstellingen in alle kernen van de gemeente bezorgd. Zo hebben de foto's een mooi tweede leven gekregen.

Veel activiteiten stonden in het teken van 50, zoals de "50 straten schoon" actie, samen met de gemeente Alphen aan den Rijn georganiseerd, waarbij meer dan 125 vrijwilligers 173,1 kilo zwerfvuil ophaalden. Ook werd er een groot aantal excursies georganiseerd. Bijvoorbeeld een zoektocht naar 50 soorten vogels in de hele regio. Een gezamenlijke activiteit van de vogelwerkgroepen Alphen aan den Rijn en Hazerswoude-Rijndijk. Natuurgidsen met kennis van paddenstoelen zochten naar 50 soorten paddenstoelen. En op Koningsdag organiseerde de Vlinderwerkgroep een excursie met als doel Oranjetipjes te spotten. Tijdens de Nationale Nachtvindertelling werd er door deze werkgroep ook massaal gezocht naar nachtvlinders. Voordat iedereen op zoek ging gaf Kars Veling van de Vlinderstichting een lezing over dit onderwerp. Een cadeau voor al onze inzet, zoals de tellingen die IVN doet voor de Vlinderstichting.

IVN organiseerde wel drie vleermuizenexcursies met totaal meer dan 100 deelnemers. Eerst een korte lezing, daarna naar de Zegerplas met de nieuwe batdetectors op zoek naar de vleermuizen. Op twee avonden lieten zij zich goed zien. De derde avond regende het helaas.

De allerkleinsten waren in oktober welkom op het kabouterfeest in het kabouterbos. Tijdens de Nacht van de Nacht kwam de jeugd aan hun trekken met een lampionoptocht (50 kinderen met daarbij hun ouders) liepen als een lint van licht door het kabouter- en Irenebos.

De uitsmijter van al onze activiteiten was op 14 december met de kerstworkshops. Hieraan namen 75 kinderen (met daarbij hun ouders) deel in een geweldige kerstfeer.

Op zoek naar oud-bestuursleden

Walter van der Vorst is op zoek gegaan naar de bestuursleden in de afgelopen 50 jaar. Jammer genoeg was niet iedereen te vinden. Er zijn bestuursleden verhuisd, maar helaas ook overleden. In oktober was er een historische reünie met een flink aantal gevonden bestuursleden.

Sponsors

Dankzij veel sponsors waren wij in staat om alle activiteiten binnen budget te organiseren. Voor de herkenbaarheid van IVN Alphen hebben alle natuurgidsen een bodywarmer met logo ontvangen en werden er nieuwe beachflags besteld. Koffie, thee, chocomelk, broodjes, loepotjes, vrijkaarten voor Avifauna en de Vue bioscoop, fruit, snoep, ingrediënten voor de soep, kortingen bij bestellingen en veel gratis kerstgroen mochten wij bij diverse winkeliers en organisaties ophalen.

We ontvingen te veel om alles hier te noemen, maar de sponsors zijn te vinden in het sponsordocument.

Dank, dank, dank!

Bezoekadres

Bezoekerscentrum De Veenweiden
Burgemeester Bruins Slotsingel 15
2403 NC Alphen aan den Rijn 06 – 13
18 78 00
secretarisivnalphenaandenrijn@ivn.nl
ivn.nl/alphenaandenrijn

Postadres

Krabbescheer 102
2408 LG Alphen aan den Rijn

Bank NL85RABO 0301 6899 62

RSIN 816027766

KVK 40446955